

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітньо-професійна програма	Соціальна та молодіжна робота
Тривалість викладання	9-10 чверті
Кількість кредитів	7 кредитів ЄКТС
Заняття:	
лекції:	3 години на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6928>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладач:

Матвеєва Ольга Юріївна, к.держ.упр., доцент

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Matveieva/Matveieva.php>

E-mail: matveieva.o.yu@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна "Бюджетування соціальної та гуманітарної сфери" спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок щодо планування, формування та управління бюджетами в соціальній та гуманітарній сферах. Курс охоплює основи бюджетного процесу, принципи розподілу фінансових ресурсів, а також особливості фінансування соціальних програм, освіти, культури, охорони здоров'я та інших гуманітарних напрямів. Случачі ознайомляться з нормативно-правовою базою, яка регулює бюджетний процес та бюджетні відносини в Україні, та міжнародними практиками у цій сфері. Особлива увага приділяється аналізу ефективності використання бюджетних коштів та способам оцінки соціального впливу.

Курс передбачає вивчення структури бюджетів різних рівнів – від державного до місцевих бюджетів, а також механізмів їх формування та виконання. Розглядаються сучасні інструменти бюджетного планування, зокрема програмно-цільовий метод, який широко застосовується в управлінні бюджетами соціальної сфери. Практичні заняття включають аналіз бюджетних документів та сучасних кейсів – як українських так і закордонних, зокрема, країн ЄС.

Важливим компонентом дисципліни, що проходить крізь весь масив матеріалів курсу, є вивчення взаємозв'язку між бюджетуванням та соціально-економічним розвитком. Слухачі досліджуватимуть, як бюджетні рішення впливають на якість життя населення, доступність соціальних послуг та розвиток гуманітарної сфери. Курс також висвітлює питання прозорості, підзвітності та громадського контролю в бюджетному процесі, що є ключовими для забезпечення ефективного використання ресурсів. Окремо розглядаються виклики, пов'язані з фінансуванням соціальних проєктів в умовах обмежених ресурсів воєнного часу та глобальних економічних криз.

Завершальна частина курсу присвячена аналізу сучасних тенденцій у бюджетуванні соціальної та гуманітарної сфери, зокрема впровадженню цифрових технологій, децентралізації фінансування та залученню альтернативних джерел ресурсів, таких як гранти та приватні інвестиції. Студенти навчатимуться розробляти стратегії фінансування, які враховують глобальні виклики, такі як демографічні зміни, економічні кризи та екологічні фактори. Курс завершується практичним проєктом, у рамках якого слухачам пропонується розробити власний проєкт з розрахунком бюджетного плану для реалізації соціальної чи гуманітарної програми чи задачі.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення та комплексу спеціальних знань щодо принципів, методів та інструментів бюджетування соціальної та гуманітарної сфери, а також розвиток практичних умінь з планування, управління та оцінки ефективності використання бюджетних ресурсів для забезпечення соціальних і гуманітарних потреб суспільства.

Завдання курсу:

- **знати і розуміти:** теоретичні основи бюджетного процесу в соціальній та гуманітарній сферах, включаючи принципи розподілу фінансових ресурсів та програмно-цільовий метод бюджетування; нормативно-правову базу, що регулює бюджетування в Україні, та міжнародні стандарти фінансування соціальних програм; особливості формування та виконання бюджетів різних рівнів (державного, місцевого) у контексті соціальних і гуманітарних пріоритетів; методи оцінки ефективності бюджетних витрат і соціального впливу фінансових рішень;
- **вміти:** генерувати пропозиції щодо розробки бюджетних програм та проєктів для фінансування соціальних і гуманітарних ініціатив, застосовуючи сучасні інструменти бюджетного планування; аналізувати бюджетні документи, фінансові звіти та оцінювати ризики у процесі бюджетного управління; прогнозувати фінансові потреби та оптимізувати витрати в умовах обмежених ресурсів; використовувати інформаційні системи та програмне забезпечення для бюджетного планування; презентувати та обґрунтовувати розроблені бюджетні проєкти для соціальних і гуманітарних програм.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- *знати і розуміти* теоретичні основи бюджетування соціальної та гуманітарної сфери, включаючи принципи формування, розподілу та управління бюджетними ресурсами, а також вплив бюджетних рішень на соціально-економічний розвиток і якість життя населення;
- *знати і розуміти* нормативно-правової бази, що регулює бюджетний процес в Україні, та міжнародні стандарти фінансування соціальних і гуманітарних програм, *інтерпретувати* та *застосовувати* їх положення у практичній діяльності;
- *знати і розуміти* зміст і вимоги основних методів бюджетного планування, зокрема програмно-цільового методу, а також інструментів оцінки ефективності використання бюджетних коштів у соціальній та гуманітарній сферах;

- *пояснювати, порівнювати та узагальнювати* особливості формування й виконання бюджетів різних рівнів (державного, місцевого), розробляти бюджетні пропозиції для фінансування соціальних і гуманітарних ініціатив, застосовуючи сучасні інструменти планування й аналізу;
- *розробляти* розробляти бюджетні проекти для соціальних і гуманітарних програм, аналізувати фінансові звіти, оцінювати бюджетні ризики, презентувати та обґрунтовувати власні пропозиції, аргументувати їх під час обговорення, а також брати участь у дискусіях щодо проектів інших здобувачів, формулюючи запитання та надаючи конструктивні коментарі.

4. Структура курсу

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела KKP для проведення заліку	–
	Тема 1. Значення бюджетування в управлінні соціальною та гуманітарною сферами		Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Знайомство з дисципліною: вікторина Quizizz та обговорення очікувань від курсу	Практичне заняття	Методичні рекомендації	–
2	Тема 2. Сутність та принципи бюджетування соціальної та гуманітарної сфери	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне завдання: вікторина Quizizz щодо визначення сутності та принципів бюджетування	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
3	Тема 3. Реактивне та проактивне бюджетування	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне завдання: аналіз кейсів із розрізнення підходів реактивного та проактивного бюджетування в Україні та ЄС	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
4	Тема 4. Сутність, призначення та роль бюджету для підтримки і розвитку соціогуманітарної сфери	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття-дискусія «Мілітаризація економіки та зниження витрат на розвиток соціогуманітарної сфери»	Практичне заняття	Презентації здобувачів	0-5

Тиждні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
5	Тема 5. Загальні основи публічних фінансів	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне завдання: аналіз ефективності використання бюджетних коштів на прикладі місцевого бюджету	Практичне заняття	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
6	Тема 6. Основи побудови бюджетної системи України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне завдання: «Побудова та аналіз бюджетної системи України: структура і взаємозв'язки»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
7	Тема 7. Державний бюджет України – Доходи державного бюджету як основа забезпечення соціогуманітарної сфери країни – Видатки державного бюджету на підтримку і розвиток соціогуманітарної сфери країни	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне завдання: структурний аналіз доходної і видаткової частин державного бюджету України	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
8	Тема 8. Місцеві бюджети України – Доходи місцевих бюджетів та їх роль у забезпеченні соціогуманітарної сфери територіальних громад – Видатки місцевих бюджетів на підтримку і розвиток соціогуманітарної сфери громад	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне завдання: структурний аналіз доходної і видаткової частин місцевого (на прикладі бюджету міста Дніпра)	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
9	Тема 9. Вирівнювання спроможності місцевих бюджетів та трансфертна політика України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне завдання: способи і механізми вирівнювання спроможності місцевих бюджетів та оптимізація трансфертної політики України	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
10	Тема 10. Податкова система України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне завдання: структурно-змістовний аналіз річних податкових надходжень до бюджету	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5

Тиждні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	громади/держави			
11	Тема 11. Фіскальна та монетарна політика України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне завдання: механізми фіскальної та монетарної політики України, їх взаємодія, а також фактори впливу на макроекономічну стабільність і економічне зростання	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
12	Тема 12. Основи фінансового менеджменту для забезпечення розвитку соціогуманітарної сфери	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Наскрізне практичне завдання: етап 1 «Складання проекту бюджету для реалізації цілі N»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
12	Тема 13. Гендерно-чутливе бюджетування	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Наскрізне практичне завдання: етап 2 «Складання проекту бюджету для реалізації цілі N». Накладення «гендерної лінзи» на сформований бюджет.	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
8	Тема 14. Підходи до формування та оцінювання проєктів розвитку соціогуманітарної сфери	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	
	Презентація результатів виконання індивідуального/командного завдання «Визначення потреби в ресурсах, необхідних для досягнення цілі N»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-40
9	Заклучне заняття: Фінальне обговорення, Питання і відповіді, Підбиття підсумків вивчення дисципліни	Лекція	Силабус Анкета оцінювання курсу в MS Forms	-
	Практичне заняття: підбиття підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття	Силабус Анкета оцінювання курсу в MS Forms	-

Індивідуальне/командне завдання: «Визначення потреби в ресурсах, необхідних для досягнення цілі N» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти міні-проєкту бюджету, необхідного для реалізації визначеної мети у галузі розвитку соціальної чи гуманітарної сфери. Вітається робота в команді (2-3 особи) з рівними внесками учасників.

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (із використанням MS PowerPoint, що є бажаним, проте необов'язковим).

Зміст завдання:

1. Сформуувати команду з 2-3 осіб, або виконати завдання індивідуально.

2. Визначити проблему у соціально-гуманітарній сфері, яка підлягає вирішенню. Альтернативно, можна обрати особисто-професійну проблему.
3. Обґрунтувати вибір та визначити 1 ціль в межах обґрунтованого проблемного поля. Ця ціль підлягатиме подальшому опрацюванню.
4. Заповнити наданий шаблон (його буде розміщено в MS Teams) бюджету, що має містити основні категорії видатків.
5. Обґрунтувати думку – як запропонована ініціатива вплине на розвиток соціально-гуманітарної сфери окремої територіальної громади України чи окремого сектору, і чи можливо досягти сталості такого прогресу. Якщо «так», тоя яким чином?

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office або на дистанційній платформі Moodle.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять вітається метод колективних обговорень із застосуванням критичного підходу до поданих пропозицій.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активованій корпоративній акаунт НТУ «ДП» (student.n@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *поточного оцінювання* під час лекції на дев'ятому тижні (див. табл. розділу 4). Поточне оцінювання проводиться за підсумками захисту індивідуальної роботи над наскрізним завданням. Загалом за поточний контроль отримується **максимум 40 балів**.

Практична частина оцінюється за результатами:

– виконання *практичних завдань*, які виконуються під час практичних занять: види завдань та розподіл балів див. у табл. розділу 4; при несвоечасному виконання практичних завдань оцінка знижується вдвічі; загалом за наскрізне завдання отримується максимум 40 балів.

– виконання, *публічної презентації* та захисту (відповіді на запитання, дискусія) результатів командного/індивідуального завдання, зміст якого описано у розділі 4; за результатами публічної презентації отримується максимум 20 балів.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Іспит проводиться у вигляді творчої контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **3 творчих завдань – відкритих питань**, кожна відповідь оцінюється в 0-20 балів (**разом 60 балів**).

Отримані бали додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на NTU Microsoft Office та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бюджетна політика / Міністерство Фінансів України. 2025. <https://mof.gov.ua/uk/budget-policy>
2. Соціальний бюджет–2025: збільшення фінансування на виховання дітей в сімейному середовищі, адресна підтримка тим, хто її потребує, збереження виплат для ВПО / Міністерство соціальної політики України. 2025. <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/sotsialnyy-byudzheth-2025:-zbilshennya-finansuvannya-na-vykhovannya-ditey-v-simeynomu-seredovishchi-adresna-pidtrymka-tym-khto-yiyi-potrebuye-zberezhennya-vyplat-dlya-vpo>
3. Закон України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» / Верховна Рада України. 2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20>
4. Огляд виконання Державного бюджету України на 2024 рік та рекомендації для 2025 року / Національний інститут стратегічних досліджень. 2025. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/ohlyad-vykonannya-derzhavnoho-byudzhetu-ukrayiny-na-2024-rik-ta>
5. Бачення України: реформування та відновлення соціальногуманітарної сфери у перспективі 2030 року / Центр політико-правових реформ. 2023. https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/Bachennya-Ukrayiny-2030_sotsialno-gumanitarna-sfera.pdf

6. Грушко В. І., Наконечна О. С., Чумаченко О. Г. Національні фінанси : Підручник. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/grushko_0002.pdf
7. Фінансове планування діяльності бюджетних установ : навч. посібник / Т. Д. Таукешева ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 405 с.
8. Хомутенко В. П., Луценко І. С., Хомутенко А. В. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. ; за заг. ред. В. П. Хомутенко Одеса : «Атлант», 2015. 314 с.
9. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4483/1/%D0%9B%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BD%D0%B0-%D0%91%D0%BE%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%BA%20%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>.
10. Сучасні тенденції розвитку і практики ґендерно орієнтованого бюджетування на світовому, європейському та національному рівнях / Міністерство Фінансів України; вид. в рамках Проєкту «Ґендерне бюджетування в Україні». 2024. https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96_%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8_%D2%90%D0%9E%D0%91.pdf

Нормативні документи

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
2. Бюджетний кодекс України: кодекс від 08.07.2010 № 2456-IV із зм. І доп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2456-17>.
3. Податковий кодекс України : кодекс від 02.12.2010 № 2755-IV із зм. І доп.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Про відкритість використання публічних коштів від 30.09.2015 № 183-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19>.
5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування ґендерно-орієнтованого підходу в бюджетному процесі: наказ Міністерства фінансів України від 02.01.2019 № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0001201-19/conv>

Додаткові

1. Круглов В. В., Терещенко Д. А. Адаптивне бюджетування в умовах надзви-чайних ситуацій і воєнної невизначеності: роль цифрових інструментів у публічному управлінні фінансами. Актуальні проблеми державного управління. 2024. No 2 (65). С. 43–62. DOI: <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2024-2-03>
2. Фінансове планування діяльності бюджетних установ : навч. посібник / Т. Д. Таукешева ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 405 с.
3. Як не заблукати у лабіринті місцевого бюджету: довідкові матеріали. Київ LOGICA, 2019. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/392/25.03.19.pdf>
4. Співпраця громад із недержавним сектором у сфері надання соціальних послуг / CEDOS. 2024. <https://cedos.org.ua/researches/spivpraczya-gromad-iz-nederzhavnym-sektorom-u-sferi-nadannya-soczialnyh-poslug/>

5. Фінансування соціальної сфери: хто фінансує та які процедури? / Лабораторія законодавчих ініціатив. 2024. <https://parlament.org.ua/analytics/finansuvannya-soczialnoyi-sfery-hto-finsuye-ta-yaki-procedury/>
6. Палійчук Т. Особливості бюджетування органами місцевого самоврядування гуманітарної допомоги / Асоціація міст України. 2024. https://auc.org.ua/sites/default/files/byudzhetuвання_gumanitarnoyi_dopomogy_1.pdf
7. Сталій розвиток територій: виклики та можливості: монографія / Бобровська О. Ю., Крушельницька Т. А., Прокопенко Л. Л. [та ін.]; за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Міжнародний центр досліджень, освіти та навчання. MTU, Таллінн, Естонія, 2021. 234 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Sustainable_development_of_%20territories_2021.pdf
8. Цілі сталого розвитку 2030. ООН в Україні : веб-сайт. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs>
9. Цілі Сталого Розвитку Україна - 2020: моніторинговий звіт. Державна служба статистики України за підтримки ЮНІСЕФ в Україні. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/11481/file/SDG%20Ukraine%20Monitoring%20Report%202020%20ukr.pdf>
10. Волохатий С. Громадський бюджет: спланувати розвиток і зняти соціальну напругу / ULEAD. 2024. <https://u-lead.org.ua/news/373>
11. Актуальні питання сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери: кол. моногр. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. – 162 с. <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10017/1/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BA%D1%83%D1%88%D0%B0.pdf>
12. Як громада може приймати, обліковувати та видавати гуманітарну допомогу / Децентралізація. 2022. <https://decentralization.gov.ua/en/news/15043>

Інформаційні ресурси

1. Децентралізація дає можливості: офіційний веб-сайт національного проєкту. URL: <http://decentralization.gov.ua/>
2. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/>
3. Цілі сталого розвитку 2030. ООН в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs>
4. Цілі сталого розвитку у дії. ПРООН. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>
5. Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень: <https://ibser.org.ua/>
6. Видатки державного бюджету України: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/expense/>
7. Доходи державного бюджету України: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/>